

Anar a Saturn i tornar

Marta Barceló

Introducció / Isabel Marcillas

TEATRE
bromera

Premi de Teatre Palanca i Roca - Ciutat d'Alzira

YOUTUBER

(Off.) Hola, guapes. Per a les que encara no em coneixeu, som n'Ana, i en aquest vídeo vos mostraré diferents maneres de posar-vos el mocador. A mi n'hi ha una que m'agrada especialment, és la que he fet servir durant tot el procés. Aquests són alguns dels meus mocadors. Com veieu, jo els faig servir de colors vius. Ja que no tenim pèls al cap, almanco que tenguem color, dic jo.

ROSA

Hola. Vos he vengut a dir una cosa. Consider que vos ho he de dir jo, perquè som la vostra tutora, i perquè la baixa que he demanat avui durarà més enllà del mes de juny, així que aquest curs ja no ens veurem més. Primer vos vull dir que sou un curs molt bo, i que ser la vostra tutora m'ha resultat molt gratificant. Crec que hem fet bona feina, i em sap greu no poder continuar, però... i això em du al que vos he vengut a dir... m'han diagnosticat un càncer de mama. M'han de posar en tractament, i després m'han d'operar. En principi tot ha d'anar bé, però el que tenc davant és un llarg procés que m'impedirà fer feina per un temps.

Au, ja ho he amollat. Ningú diu res. Si teniu qualche pregunta, ara és el moment. Podeu demanar-me el que vulgueu. Es miren, indecisos, i finalment s'aixeca una mà. Digues, Paula. Només volia dir que... que et desitjam que vagi tot molt bé, perquè hi anirà... no? I mira els altres, com demanant suport, i tots s'apressen a assentir. Sí, sí, que vagi molt bé, segur que hi anirà. Clar que sí. S'han quedat de pedra, però més m'hi vaig quedar jo quan l'oncòloga m'ho va comunicar.

Rosa, no tenc bones notícies. El que tu tens és un carcinoma ductal infiltrant.

I la veueta que sentia dins el meu cap des de la revisió en què em varen notar el bony, la mateixa veueta que m'ha martellejat el cervell durant la mamografia urgent, l'ecografia i la biòpsia, aquella veueta, es concreta en una paraula de cinc lletres: càncer. I per assegurar-me, no fos cosa, ho verbalitz: Vol dir que tenc càncer? I arriba la resposta breu però demolidora de l'oncòloga: Sí. I sent la veueta que em diu, tota repel·lent, ja t'ho deia, ja t'ho deia.

Qualcú vol dir res més? Els meus alumnes encara no saben com reaccionar-hi. Se sent una altra veu, és en Fede. *Mi padrino se murió de cáncer.* Hala, Fede, *bruto*, el renyen els companys. El seu amic li pega una clatellada. *¿Qué pasa? ¿Es verdad!* Profe, no l'escoltis, que aquest és un animal! Tenen raó, en Fede és un peça, però reconec que tenc debilitat per ell.

A veure, al·lots, en Fede no ha dit res que no sigui cert. Tots sabem que hi ha gent que mor de càncer. Però en principi, pel que m'han dit, no pareix que sigui el meu cas.

No és ben bé la veritat, encara no sabem exactament quin és el meu cas, però això no els hi puc dir.

Carcinoma ductal infiltrant, continua l'oncòloga, vol dir que el càncer ha travessat el conducte lacti i comença a envair el teixit mamari. I jo mir el meu pit, i després mir en Carles, que ha quedat tan glaçat com jo, i aleshores faig la pregunta que em crema als llavis. Em moriré? És

un tumor agressiu, Rosa, no et vull enganyar. Però amb el meu equip, i d'acord amb tu, dissenyarem un pla amb el tractament més adequat.

I me n'adon que no m'ha promès res.

No em mireu així, que tot anirà bé. Només és un obstacle en el camí –un obstacle de la mida d'un obús, pens–, però el que dic és: un obstacle que superaré amb el tractament. Alguns alumnes em miren amb vertadera pena, com si em donassin per sentenciada. És l'estigma del càncer. Bé, no vos vull robar més temps de classe. Sé que encara falta bastant, però vos desig molta sort pel final de curs. Estudiau molt, i tractau bé els professors, d'acord? Siau feliços. Adeu.

Rosa, compta que els següents vuit-nou-deu mesos, un any, la teva vida haurà de canviar. Concretarem el pla en tenir tots els resultats, però ja t'avanç que t'hauràs de sotmetre a una bateria de proves, anàlisis, i molt probablement quimioteràpia, intervenció quirúrgica i radioteràpia. En Carles i jo ens miram, sort que ha vingut. I l'únic que em surt de dir, molt baixet, és «però si demà partim de vacances». L'oncòloga aixeca una cella. Cinc dies, aclareix en Carles. Anàvem a veure sa mare, que viu a Logronyo. Però si no pot ser, no hi anirem, és clar. Però jo hi vull anar. Jo vull anar a Logronyo. Segurament el que vull dir en realitat és: Però si tenc dos infants petits... Però en canvi, el que em surt és: Jo vull anar a

Logronyo. En Carles: Rosa, si la metgessa troba que... però ella l'interromp. Anau a Logronyo, Rosa. No ve de cinc dies. I et don hora dimecres que ve per començar les proves que ens fan falta.

Quan surt del despatx de direcció ja és l'hora del pati. Els alumnes són defora. Distingesc el meu grup devora la porta de sortida. Venen cap a mi i na Paula m'allarga un paper. És per a tu, profe. «Gràcies per tot. Ets la millor. Que vagi tot molt bé.» I està signat per tots. Gràcies, al-lots. De cor. M'abracen, un per un. El darrer és en Fede, que m'abraça amb torpesa adolescent i a l'orella, baixet, em diu *no te mueras, profe, por favor*.

Li vull fer cas.

Per què jo?

Quan sortim d'aquella consulta de l'oncòloga on canvia la meva vida, en Carles em diu que estigui tranquil·la, que ens en sortirem, que plegats som capaços de tot, i moltes més coses que no record, perquè cada vegada l'escolt més en sordina.

Per què jo? Per què jo, món? Per què jo?

Menj bé, molta verdura, llegums, no fum, bec molt poc alcohol, no em drog, faig esport, vaig a córrer, faig pilates, em faig mamografies. Ho faig tot bé!

Per què jo? Per què em passa això? Quins comptes vol ajustar la vida amb mi? Quina merda és aquesta?

Per la mirada d'en Carles me n'adon que el discurs interior ja no ho és tant, en algun moment ha passat a ser exterior, en forma de crit, de clam, un clam de mala llet, perquè és una injustícia, *joder*. Perquè no m'ho mereisc, jo no m'ho mereisc, ni jo, ni els meus fills, ni la meva mare, la meva mare, com l'hi dic?, ni la meva parella, ni el meu germà, ni les meves amigues, ni els meus alumnes, no ens ho mereixem, perquè jo no som només jo, o sigui sí,

sí que som jo, però jo també som tot aquest ecosistema de relacions, teixit d'amor, d'afectes, de cures, jo som jo però també som tots els meus. I jo, i nosaltres, no ens ho mereixem. A mi m'agrada la meva vida. Jo vull continuar estant a la meva vida, jo vull continuar estant aquí. No me'n vull anar. No me'n pens anar.